

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«РЕСУРСОЩАДНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності,	201 Агрономія
Тип і назва освітньої програми	ОПП Еколого-економічне рослинництво
Курс, семестр	Курс – 2, семестр – 3
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 48 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	українська
Навчально-науковий інститут, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології Кафедра рослинництва
Контактні дані розробника(ів)	 <p> Любов МАРІНІЧ, к.с.г.н., Контакти: каб. 47(навчальний корпус № 1) e-mail: lyubov.marinich@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/marinich-lyubov-grygorivna </p>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова

Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відповідно до навчального плану освітній компонент «Ресурсоощадні агротехнології» вивчається на другому курсі у третьому семестрі. Передумовою вивчення навчальної дисципліни є дисципліни: «Світові агротехнології», «Методологія формувань агротехнологій».
Компетентності	Загальні: ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 05. Здатність розробляти проекти та управляти ними Фахові: ФК03. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур. ФК09. Здатність розробляти та застосовувати екологічно безпечні; економічно ефективні та енергозберігаючі технології вирощування сільськогосподарських культур.
Програмні результати навчання	РН3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів. РН16. Розробляти та реалізовувати науково-обґрунтовані інноваційні технології вирощування сільськогосподарських культур із врахуванням біологічних особливостей рослин, біокліматичного потенціалу територій та новітніх світових тенденції формування агротехнологій.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>Складові освітнього компоненту сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – допитливість, ініціативність – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять та самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу; – цілеспрямованість, наполегливість – під час виконання практичних робіт, а також індивідуальних завдань для заочної форми навчання; – адаптивність, командна робота – під час навчання у парі на практичних заняттях; – соціальна обізнаність і відповідальність – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності; – критичне мислення, лідерство, креативність – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час навчальних занять, участі в конференціях і круглих столах; – самонавчання для професійного та особистісного зростання – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами. 	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Донести до здобувачів вищої освіти інформацію про світовий і вітчизняний досвід, вибір та застосування сучасних заходів ресурсоощадних агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур. Вивчення дисципліни допоможе сформувати у студентів необхідний освітньо-кваліфікаційний рівень знань та умінь за напрямками технологічного забезпечення аграрного виробництва на новому конкурентоздатному рівні відповідно до сучасних вимог інноваційної моделі розвитку галузі рослинництва.</p>	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Історія становлення технологій. Новітні технології в рослинництві та умови їх реалізації.

Тема 2. Суть ресурсоощадних технологій в рослинництві та основні напрямки енергоресурсозбереження.

Тема 3. Ґрунтозберігаючі технології.

Тема 4. Ґіс-технології у ресурсоощадних агротехнологіях

Тема 5. Ресурсоощадна технологія вирощування озимих культур.

Тема 6. Ресурсоощадна технологія вирощування ярих культур.

Тема 7. Ресурсоощадна технологія вирощування технічних культур.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда; наочні методи: ілюстрування; демонстрування; практичні методи: вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності, методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод, «Мозковий штурм». Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: опитування, бесіда, доповідь; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань, самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

щодо термінів виконання та перескладання

Викладач зазначає рекомендовані терміни здачі і захисту практичних і самостійних робіт, дати і час написання тестового завдання на відповідних заняттях. Останнім терміном захисту практичних робіт є останнє заняття відповідно до діючого розкладу.

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату

<p>щодо академічної доброчесності</p>	<p>Відповідно до Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprozapobigannyagotovonasayt.pdf).</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p>щодо відвідування занять</p>	<p>Лекції та практичні заняття відбуваються в оф-лайн або он-лайн режимі згідно розкладу. Під час військового стану, карантині заняття проводяться в дистанційній формі з використанням Google Meet. Всі пропущені здобувачем заняття з поважної або без поважної причини мають бути відпрацьовані відповідно до графіка, який оприлюднений на сторінці кафедри на сайті ПДАУ у вкладці «Сьогодення кафедри»; відпрацювання лекції відбувається у формі опитування самостійно засвоєного студентом матеріалу, практичні роботи відпрацьовуються у відповідних лабораторіях кафедри і виконуються здобувачем самостійно</p>
<p>щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти</p>	<p>Визнання результатів навчання, отриманих в умовах неформальної та/або інформальної освіти, проводиться згідно з Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf) протягом перших двох місяців у семестрі, в якому згідно з навчальним планом передбачено вивчення освітнього компонента. Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і її окремим темам. Для визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора навчальнонаукового інституту. До заяви додаються: Декларація (додаток Б) і документи, які підтверджують результати навчання, про отримання яких заявив здобувач (сертифікати, свідоцтва, довідки тощо). Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті за освітнім компонентом, здійснює Комісія з визнання та перезарахування результатів</p>

	<p>навчання. Із метою визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті за частиною освітнього компонента, здобувач вищої освіти звертається до науково-педагогічного працівника, який відповідає за реалізацію відповідного освітнього компонента, із відповідними документами, що підтверджують результати навчання, про отримання яких заявив здобувач (сертифікати, свідоцтва, довідки тощо).</p> <p>Рекомендовані курси на платформі Prometheus: Інтенсивний онлайн-курс «Агрономія» URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UCAB+AGRO101+2021_T1</p>
щодо оскарження результатів оцінювання	<p>Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf).</p>
щодо конфліктних ситуацій	<p>Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/konflsytuac.pdf).</p>
щодо опитування здобувачів	<p>Опитування учасників освітнього процесу здійснюється відповідно до Порядку проведення та організація опитування учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів у ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/poryadokprovedennyaorganizaciya.pdf). Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни, які доступні у особистому кабінеті АСУ.</p>
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчальний посібник з дисципліни «Рослинництво» для студентів галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія» першого бакалаврського рівня. Вінниця: Видавництво ТОВ «Друк». 2020. 352 с. 2. Основи агрономії : навчальний посібник / Л.Ю. Забродоцька. Луцьк : Інформ.-вид. відділ Луцького НТУ, 2019. 360 с. 3. Рожков А.О. Рослинництво: підручник. А.О. Рожков, Є.М. Огурцов. Харків: ТОВ «ТПГ», 2019. 382 с. 4. Шевніков М.Я. Світові агротехнології, навчальний посібник 2-ге видання перероблене і доповнене. Полтава. 2018. 238 с. 5. Shevnikov M. Scientific basis of the development of the basis elements in the technology of soybean sowing in the conditions of forest-steppe of Ukraine. – Current state, challenges and prospects for research in natural sciences: Collective monograph. – Liha-Pres.2019.P. 192-216.(колективна монографія). 	

Допоміжні

1. Нетіс І. Т. Пшениця озима на півдні України. Олді-Плюс, 2011. 460 с.
2. Сучасні технології в рослинництві та умови їх реалізації. Центр наукового забезпечення агропромислового виробництва Вінницької області. – Вінниця, 2000. – 92 с. Додаткова
3. Бобро М.А., Танчик С.П., Алімов Д.М.. Рослинництво, лабораторно-практичні заняття. – Київ: «Урожай», 2001. – 389 с.
4. Марініч Л. Г., Бараболя О. В., Кавалір Л. В. Формування урожайності зеленої маси стоколосу безостого залежно від віку травостою Стійкий розвиток сільських територій у контексті реалізації державної екологічної політики та енергозбереження : кол. моногр. ; за заг. ред. Т. О. Чайки. Полтава : Видавництво ПП «Астра», 2021. 408 с.
5. Базалій В. В., Зінченко О. І., Лавриненко Ю. О., Салатенко В. Н., Коковіхін С. В., Домарацький Є. О. Рослинництво. Херсон: Грінь Д. С., 2015. 518 с.
6. Каленська С. М., Єрмакова Л. М., Паламарчук В. Д., Поліщук І. С., Поліщук М. І. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві. Вінниця: Рогальська І. О., 2015. 448 с.
7. Лихочвор В. В., Петриченко В. Ф. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур. Львів: "Українські технології", 2006. 730 с.
8. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур / За ред. В. В. Лихочвора, В. Ф. Петриченка [3-є вид., виправл., допов.]. Львів: НВФ «Українські технології», 2010. 1088 с.
9. Влох В. Г., Дубковецький С. В., Кияк Г. С., Онищук Д. М. Рослинництво: Підручник. К.: Вища шк., 2005. 382 с.
10. Зінченко О. І., Салатенко В. Н., Білоножко М. А. Рослинництво. К.: Аграрна освіта, 2001. 591 с.
11. Домарацький Є. О., Базалій В. В., Бойко М. О., Пічура В. І. Агробіологічне обґрунтування вирощування зернових культур в зоні Степу за умов кліматичних змін: монографія. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 334 с.
12. Зінченко О. І., Коротєєв А. В., Каленська С. М. та ін. Рослинництво: практикум (лабораторно-практичні заняття); за ред. О. І. Зінченка. Вінниця: Нова Книга, 2008. 536 с.

Рекомендовані онлайн-курси (неформальна освіта)

1. Інтенсивний онлайн-курс «Агрономія» URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UCAB+AGRO101+2021_T1.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри рослинництва, протокол № 1 від 2 вересня 2024 року.